

Motion till riksdagen 2021/22:4400

av **Ulla Andersson m.fl. (V)**

med anledning av prop. 2021/22:84 Sänkt energiskatt på bensin och diesel

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår proposition 2021/22:84 Sänkt energiskatt på bensin och diesel.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt ska återkomma med förslag på ytterligare styrmedel som minskar utsläppen från transportsektorn för att Sverige ska kunna nå etappmålet för inrikes transporter och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt ska återkomma med ett kompensatoriskt riktat stödsystem till människor i de delar av landet där det inte finns något alternativ till bilen och som drabbats hårdast av de höga bränslepriserna och tillkännager detta för regeringen.

2 Inledning

Regeringen har återkommit till riksdagen med ett förslag på sänkt energiskatt på bensin och diesel så att priset vid pump sänks med 50 öre per liter, utifrån riksdagens tillkännagivande därom. Priset vid pump inkluderar både energiskatt och mervärdesskatt och för att priset vid pump ska sänkas med 50 öre per liter föreslås att energiskatten sänks med 40 öre per liter. Vänsterpartiet konstaterar att regeringens förslag är ett resultat av det budgetförslag av M, SD och KD som riksdagen fattade beslut om i november 2021 och som Vänsterpartiet inte stöder.

3 Negativa effekter av förslaget

En del av det klimatpolitiska ramverk som med bred majoritet antogs av Sveriges riksdag 2017 är etappmålet för inrikes transporter. Etappmålet för inrikes transporter är att utsläppen från inrikes transporter (förutom flyg) ska minska med minst 70 procent till senast 2030, jämfört med 2010. Klimatmålet för inrikes transporter konkretiserar den

tidigare politiska prioriteringen om att den svenska fordonsflottan ska vara fossiloberoende till 2030.

Om Sverige ska nå utsläppsmålet om sänkta växthusgasutsläpp från inrikes transporter med 70 procent till 2030 behöver befintliga styrmedel både förstärkas och kompletteras med ytterligare styrmedel som minskar trafikarbete med bil, lastbil och flyg, vilket även regeringens ansvariga myndighet konstaterar. Energiskatten är ett effektivt styrmedel för att sänka växthusgasutsläppen. Det styr transportsektorn mot elektrifiering, transporteffektivisering samt minskad användning av transporter, vilket är den utveckling som krävs för att nå Sveriges klimatmål. En sänkning av energiskatten på bensin och diesel är därför ett steg åt helt fel håll om Sverige ska kunna nå etappmålet för inrikes transporter. Dessutom går en stor andel till människor i storstäder där det finns alternativ till bilen. En sänkning av skatten skulle därför kunna förskjuta den nödvändiga omställningen i storstäderna där det är enklast att ställa om. Riksdagen bör därför avslå proposition 2021/22:84 Sänkt energiskatt på bensin och diesel.

Energiskatten på bensin och diesel är dock ett trubbigt styrmedel eftersom det försvårar för dem som inte har något hållbart transportalternativ. Framst berör det persontrafiken på landsbygd, glesbygd och i mindre städer där kollektivtrafiken inte är tillräckligt väl utbyggd eller där det inte finns en utbyggd laddinfrastruktur för att kunna fungera som ett realistiskt alternativ till bilen. Det är samhällets och politikens uppgift att se till att det finns hållbara alternativ till bensin- och dieslbilar och göra dem mer tillgängliga. Regeringen ska därför skyndsamt återkomma med förslag på ytterligare styrmedel som minskar utsläppen från transportsektorn för att Sverige ska kunna nå etappmålet för inrikestransporter. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

4 Kompensatoriskt stödsystem för bränslepriserna

Vissa delar av landet har drabbats väldigt hårt av prisökningarna på drivmedel. Det har främst drabbat dem i glesbygd och mindre städer, där kollektivtrafiken i dagsläget inte är ett realistiskt alternativ till bilen. På många ställen har servicen försvunnit eller flyttat allt längre bort, vilket medför att bilberoendet är stort. Även småföretag påverkas av de ökade priserna på bensin och diesel. För många är det svårt att finna alternativa lösningar för bilen, dels för att nya elbilar är dyra, men dels också för att infrastrukturen för att ladda dessa är bristfällig.

Vänsterpartiet vill att staten ska kompensera för en del av glesbygdsbors höjda nota för bensin och diesel och vi har lagt fram förslag om detta i riksdagens finansutskott. Det vore bättre än den generella skattesänkning om 50 öre per liter som finns med i årets budget. Vi vill att stödet ska riktas för att kompensera glesbygden, där det inte finns något alternativ till bilen.

Vänsterpartiet vill att arbetet med att ställa om transportsektorn mot ökad transporteffektivitet och minskade utsläpp ska intensifieras, men i det arbetet måste alla vara med utifrån sina olikartade förutsättningar. Det går fortare att ställa om städer än glest befolkade områden där bilen fortfarande är ett viktigt transportmedel.

Regeringen ska därför skyndsamt återkomma med ett kompensatoriskt riktat stödsystem till människor i de delar av landet där bilen inte har något alternativ och som

drabbats hårdast av de höga bränslepriserna. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Ulla Andersson (V)

Lorena Delgado Varas (V)

Ali Esbati (V)

Birger Lahti (V)

Ilona Szatmari Waldau (V)

Cicie Weidby (V)

Jens Holm (V)

Jessica Thunander (V)